

vida ali i osobe koje usled određenih fizičkih i/ili komunikacijskih barijera nisu u stanju da svojim potpisom potvrde svoj identitet. Iako niti jedan pravni akt ne zabranjuje overu faksimila, nepostojanje posebnih zakonskih propisa dovodi do toga da pojedini sudovi i organi javne vlasti postupke vode na način koji osobama sa invaliditetom onemogućava efektivno učešće u postupku. Ovakvo diskriminatorno postupanje predstavnika javne vlasti okarakterisano je kao posebno težak oblik diskriminacije.

7. Ravnopravnost polova i posebna zaštita žena.

7.1. Opšte.

Ustav Republike Srbije u članu 15 proklamuje ravnopravnost polova i razvijanje politike jednakih mogućnosti. Članom 62, stav 3 Ustava garantuje se ravnopravnost supružnika. Republika Srbija je 2009. godine usvojila Zakon o ravnopravnosti polova. Osnovna svrha donošenja ovog zakona je stvaranje uslova za vođenje politike jednakih mogućnosti i ostvarivanja prava i žena i muškaraca, preduzimanje posebnih mera i sprečavanje i otklanjanje diskriminacije koja bi bila zasnovana na polu.

Zakon obavezuje organe javne vlasti da razvijaju politiku jednakih mogućnosti u svim oblastima društvenog života i da prate ostvarivanje ravnopravnosti zasnovane na polu. Iako formalno pravno imaju ista prava, žene su u praksi i dalje u nepovoljnom položaju. To pokazuje i godišnji Globalni izveštaj Svetskog ekonomskog foruma o rodnom razlikama, u kojem se Srbija 2014. godine našla na 54. mestu od 136 država po rodnoj ravnopravnosti. Prema pomenutom izveštaju, Srbija je prema ekonomskoj ravnopravnosti u oblasti obrazovanja na 67. mestu, po pristupu zdravstvu na 74. mestu, a po političkoj participaciji na 51. mestu.

Zakon o zabrani diskriminacije u članu 20 zabranjuje diskriminaciju u odnosu na pol ili zbog promene pola. Takođe je zabranjeno nasilje, eksploatacija, izražavanje mržnje, omalovažavanje, ucenjivanje i uznemiravanje s obzirom na pol, kao i javno zagovaranje, podržavanje i postupanje u skladu s predrasudama, običajima i drugim društvenim obrascima ponašanja koji su zasnovani na ideji podređenosti ili nadređenosti polova, odnosno stereotipnih uloga polova.

Zakon o radu zabranjuje stavljanje u nepovoljniji položaj osoba koje traže zaposlenje, kao i zaposlenih, s obzirom na pol. Ovaj zakon sadrži antidiskriminacione norme kojima se na opšti način zabranjuje diskriminacija zaposlenih lica, kao i lica koja traže zaposlenje, i posebno navodi slučajeve u kojima se najčešće javlja diskriminacija u radnim odnosima, i predviđa mogućnost uvođenja afirmativne akcije. Lice koje traži zaposlenje i zaposleni u propisanim slučajevima diskriminacije mogu pred nadležnim sudom da pokrenu postupak za naknadu štete, u skladu sa zakonom (čl. 23 ZOR). Odredbe ZOR o zabrani diskriminacije donete su u procesu harmonizacije prava Republike Srbije s pravom EU. Istovremeno, one predstavljaju inkorporaciju rešenja iz Konvencije MOR br. 111 o zabrani diskriminacije u zapošljavanju i zanimanju (1968).